

HE 204/2001 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2001 TOISEN LISÄTALOUSARVIOESITYKSEN
(HE 177/2001 vp) TÄYDENTÄMISESTÄ**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen toiseen lisätalousarvioesitykseen vuodelle 2001.

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2001 *toista* lisätalousarvioesitystä (HE 177/2001 vp) täydentävä hallituksen esitys. Hallituksen esitys vuoden 2001 *toiseksi* lisätalousarvioksi annettiin eduskunnalle 17.10.2001, eikä valtiovarainvaliokunta ole vielä antanut siitä mietintöään.

Täydentävään esitykseen sisältyy tuloarvioiden nettovähennyksiä 1 071 milj. mk. Tulo- ja varallisuusveron tuottoarviota vähennetään 2,8 mrd. mk aiemmasta arviosta. Vähennys perustuu pääosin siihen, että arvioitua suurempi osuus verovuoden 2001 yhteisöverosta kertyy vuoden 2002 puolella. Lisäksi arviossa on otettu huomioon tiedot vuoden 2000 verotuksen valmistumisesta. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta saatavat tulot lisääntyvät 1 729 milj. mk aiemmin arvioidusta EU:n rahoitusosuuksien ajoituksesta johtuen.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalle ehdotetaan Ahvenanmaan tasoitusmaksuun 4,8 milj. markan vähennystä aiempaan arvioon nähden tuloarvioiden muuttumisen johdosta.

Valtionvelan nettokuoletuksiin ehdotetaan vähennystä noin 1 063 milj. mk. Hallitus on sittemmin antanut eduskunnalle esityksen vuoden 2001 kolmanneksi lisätalousarvioksi, jonka eduskunta on hyväksynyt toisena lisätalousarviona. Tämän johdosta valtionvelan vähentämisen yhteismääräksi vuonna 2001 tulisi 13,8 mrd. mk.

Eduskunnan hyväksymät ja käsiteltävänä olevat sekä nyt arvioidut tuloarvioiden muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Hallituksen		Täydentävä esitys mk	Yhteensä mk
	Hyväksytty talousarvio (TA + LTA:t) mk	esitys toiseksi lisätalous- arvioksi mk		
11. Verot ja veronluonteiset tulot	183 130 000 000	-4 470 000 000	-2 800 000 000	175 860 000 000
12. Sekalaiset tulot	26 853 441 000	-440 233 000	1 729 000 000	28 142 208 000
13. Korkotulot ja voiton tulot	7 909 400 000	46 000 000	-	7 955 400 000
15. Lainat	5 824 556 000	-	-	5 824 556 000
Yhteensä	223 717 397 000	-4 864 233 000	-1 071 000 000	217 782 164 000

Eduskunnan hyväksymät ja käsiteltävänä olevat sekä nyt ehdotetut määrärahojen muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA + LTA:t) mk	Hallituksen esitys toiseksi lisätalous- arvioksi mk	Täydentävä esitys mk	Yhteensä mk
21. Tasavallan Presidentti	37 228 000	-	-	37 228 000
22. Eduskunta	477 371 000	-	-	477 371 000
23. Valtioneuvosto	231 228 000	110 000	-	231 338 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	4 008 944 000	10 600 000	-	4 019 544 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	3 217 692 000	6 500 000	-	3 224 192 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	7 826 199 000	47 800 000	-	7 873 999 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	9 803 580 000	134 890 000	-	9 938 470 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	31 133 721 000	-90 475 000	-4 800 000	31 038 446 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	30 728 074 000	63 000 000	-	30 791 074 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	14 271 547 000	44 223 000	-	14 315 770 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	10 535 096 000	-8 728 000	-	10 526 368 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	5 755 557 000	-	-	5 755 557 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	45 519 642 000	323 400 000	-	45 843 042 000
34. Työministeriön hallinnonala	11 934 401 000	-255 000 000	-	11 679 401 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	3 672 711 000	2 000 000	-	3 674 711 000
36. Valtionvelan korot	24 790 000 000	-272 000 000	-	24 518 000 000
Yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	203 942 991 000	6 320 000	-4 800 000	203 944 511 000
37. Valtionvelan vähentäminen	19 771 050 000	-4 870 000 000	-1 063 500 000	13 837 550 000
Yhteensä	223 714 041 000	-4 863 680 000	-1 068 300 000	217 782 061 000

Tämän täydentävän lisätalousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion tuloarvioiden ja määrärahojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tuloarviot mk	Määrärahat (ilman velan vähentämistä) mk	Valtionvelan vähentäminen mk
Varsinainen talousarvio	212 297 810 000	197 713 190 000	14 583 000 000
Lisätalousarviot	5 484 354 000	6 231 321 000	-745 450 000
Yhteensä	217 782 164 000	203 944 511 000	13 837 550 000

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Tulo- ja varallisuusvero
Momentilta vähennetään 6 300 000 000 mk.
Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2001 toisen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennyksen lisääntyminen 2 800 000 000 mk lisätalousarvioesityksen 3 500 000 000 markan vähennykseen nähden aiheutuu pääosin siitä, että arvioitua suurempi osuus verovuoden 2001 yhteisöverosta kertyy toteutuneiden erityisten yritysjärjestelyjen vuoksi vuo-

den 2002 puolella. Tuloarviossa on otettu huomioon myös tiedot vuoden 2000 verotuksen valmistumisesta.

2001 II täyd. lisätal.arv.es.	-6 300 000 000
2001 I lisätalousarvio	5 200 000 000
2001 talousarvio	74 715 000 000
2000 tilinpäätös	81 979 553 171
1999 tilinpäätös	61 250 849 908

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 729 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2001 toiseen lisätalousarvioesitykseen.

Tulokertymän lisäys aiheutuu siitä, että vuodelle 2001 kohdentuu sekä vuonna 2000 että vuonna 2001 maksettuja CAP-tukia vastaavat EU:n rahoitusosuudet. Teknisten ongelmien johdosta vuoden 2000 EU-rahoitusosuudet viivästyivät vuoteen 2001. Vuoden 2001 CAP-tuen maksatusaikataulu on normaali ja niiden

perusteella kertyvät EU:n rahoitusosuudet noin 1 800 000 000 mk kohdentuvat vuodelle 2001. Muutos ei aiheuta tarvetta tarkistaa vuoden 2002 talousarviota, koska vuoden 2002 tuen arvioidaan aientuvan vastaavasti vuodelle 2002.

2001 II täyd. lisätal.arv.es.	1 729 000 000
2001 I lisätalousarvio	55 400 000
2001 talousarvio	4 322 950 000
2000 tilinpäätös	2 280 383 989
1999 tilinpäätös	2 602 009 997

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 16 415 000 mk.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2001 toisen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennyksen lisääntyminen 4 800 000 mk lisätalousarvioesityksen 11 615 000 markan vähennykseen nähden aiheutuu tämän täydentävän esityksen tulojen, jotka ovat perusteena

Ahvenanmaan tasoitusmaksulle, vähentymisestä 1 071 000 000 markalla.

2001 II täyd. lisätal.arv.es.	-16 415 000
2001 I lisätalousarvio	53 500 000
2001 talousarvio	955 000 000
2000 tilinpäätös	985 056 538
1999 tilinpäätös	1 006 037 997

Pääluokka 29 OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

62. EU:n rakenerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 361 400 000 markasta 378 300 000 markkaan.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2001 toisen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Valtuuden kasvu 12,8 milj. markalla lisätalousarvioesityksen 4,1 milj. markkaan nähden

johtuu tavoiteohjelmien EU-osuuksien hallinnonaloittaisten myöntämisvaltuusjakojen täsmentymisestä lisätalousarvioesityksen eduskunnalle antamisen jälkeen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

Vuoden 2001 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 93 100 000 mk vuonna 2001, 145 500 000 mk vuonna 2002 ja 139 700 000 mk vuonna 2003.

Myöntämisvaltuuden arvioidaan jakautuvan rahastoittain ja ohjelmittain seuraavasti (milj. mk):

	Tavoite 1	Tavoite 2	Tavoite 3	Equal	Interreg	Urban	Yhteensä
Euroopan aluekehitysrahasto	38,3	38,7	-	-	14,0	1,0	92,0
Euroopan sosiaalirahasto	78,0	42,2	153,3	12,8	-	-	286,3
Yhteensä	116,3	80,9	153,3	12,8	14,0	1,0	378,3

2001 II täyd. lisätal.arv.es.	—
2001 I lisätalousarvio	—
2001 talousarvio	223 600 000
2000 tilinpäätös	9 939 486

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta

44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2001 saa hyväksyä kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisen valtiontuen ja vahingonkorvauslain (412/1974) mukaisten työnantajan maksettavien vahingonkorvausten maksamiseen tarkoitettua valtiontuen piiriin kansallisesti kokonaan rahoitettavat työt, joiden valtiontuki on enintään 340 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2001 toiseen lisätalousarvioesitykseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa. Talousarvion 300 000 000 markan myöntämisvaltuutta lisättiin kuluvan vuoden ensimmäisessä lisätalousarviossa 25 000 000 markalla. Kansallinen metsäohjelma 2010:n mukaisten töiden jatkuminen keskeytyksettä edellyttää myöntämisvaltuuden korottamista vielä 15 000 000 markalla. Myöntämisvaltuuden korottamisesta aiheutuvat menot voidaan maksaa vuodelle 2001 osoi-

tetuista määrärahoista. Aikaisemmilta vuosilta on siirtynyt vuodelle 2001 käytettäväksi varoja, mikä aiheutuu mm. siitä, että myöntämisvaltuutta jäi vuonna 2000 käyttämättä 47 600 000 mk. Kansallinen metsäohjelma 2010:n toteuttamiseen on vuonna 2001 käytettävissä valtiontukea 363 115 000 mk, missä on aikaisemmilta vuosilta siirtyvää valtiontukea 83 874 000 mk, josta 4 640 000 mk on kansallista osarahoitusta EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston osarahoittaman maatalouden metsätoimenpideohjelman mukaisiin toimenpiteisiin, ja EU:n rahoitusosuutta 4 640 000 mk sekä 274 601 000 mk momentin määrärahaa.

2001 II täyd. lisätal.arv.es.	—
2001 I lisätalousarvio	—
2001 talousarvio	296 000 000
2000 tilinpäätös	310 000 000
1999 tilinpäätös	290 000 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämismäärä kasvaa 14 800 000 markasta 26 800 000 markkaan.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2001 toisen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Valtuuden kasvu 11 milj. markalla lisätalousarvioesityksen 1 milj. markkaan nähden joh-

tuu tavoiteohjelmien EU-osuuksien hallinnonaloittaisten myöntämismääräjakojen täsmennyksestä lisätalousarvioesityksen eduskunnalle antamisen jälkeen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

Vuoden 2001 myöntämismäärästä arvioidaan aiheutuvan menoja 5 000 000 mk vuonna 2001, 12 300 000 mk vuonna 2002 ja 9 500 000 mk vuonna 2003.

Myöntämismäärän arvioidaan jakautuvan rahastoittain ja ohjelmittain seuraavasti (milj. mk):

	Tavoite 1	Tavoite 2	Tavoite 3	Equal	Interreg	Urban	Yhteensä
Euroopan aluekehitysrahasto	2,4	1,3	-	-	1,5	0,5	5,7
Euroopan sosiaalirahasto	1,4	1,0	7,7	11,0	-	-	21,1
Yhteensä	3,8	2,3	7,7	11,0	1,5	0,5	26,8

2001 II täyd. lisätal.arv.es. —

2001 talousarvio 9 400 000

2000 tilinpäätös 757 808

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus vähenee 554 600 000 markasta 523 700 000 markkaan.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2001 toisen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Valtuus vähenee 23,8 milj. mk lisätalousarvioesityksen 7,1 milj. markkaan nähden, mikä

johtuu ESR-tavoiteohjelman 3 teknisen tuen ja Equal -yhteisöaloitteen hallinnonaloittaisten myöntämisvaltuusjakojen täsmentymisestä lisätalousarvioesityksen eduskunnalle antamisen jälkeen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta vähennystä.

Vuoden 2001 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 219 700 000 mk vuonna 2001, 179 700 000 mk vuonna 2002 ja 124 300 000 mk vuonna 2003.

Myöntämisvaltuuden arvioidaan jakautuvan rahastoittain ja ohjelmittain seuraavasti (milj. mk):

	Tavoite 1	Tavoite 2	Tavoite 3	Equal	Interreg ja Urban	Yhteensä
Euroopan aluekehitysrahasto	27,2	36,3	-	-	24,0	87,5
Euroopan sosiaalirahasto	95,2	51,3	248,2	41,5	-	436,2
Yhteensä	122,4	87,6	248,2	41,5	24,0	523,7

2001 II täyd. lisätal.arv.es. —

2001 I lisätalousarvio 79 500 000

2001 talousarvio 468 000 000

2000 tilinpäätös 21 210 970

1999 tilinpäätös 669 900 000

Pääluokka 37 VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arvio-
määräraha)

Momentilta vähennetään 5 933 500 000 mk käyttösuunnitelman kohdasta Nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto).

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2001 toisen lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennyksen lisääntyminen 1 063 500 000 mk toisen lisätalousarvioesityksen 4 870 000 000 markan vähennykseen nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista tulojen ja menojen muutoksista. Valtionvelan vähentämisen arvioidaan siten vuonna 2001 olevan 13 837 550 000 mk, mistä nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto) ovat

11 909 550 000 mk. Toisen lisätalousarvioesityksen jälkeen hallitus on antanut eduskunnalle kolmannen lisätalousarvioesityksen, jonka eduskunta on hyväksynyt toisena lisätalousarviona (HE 193/2001 vp). Valtionvelan vähentämisen määrässä on otettu huomioon toiseen lisätalousarvioon sisältynyt 3 187 000 000 markan vähennys.

2001 II täyd. lisätal.arv.es.	-5 933 500 000
2001 II lisätalousarvio	-3 187 000 000
2001 I lisätalousarvio	8 375 050 000
2001 talousarvio	14 583 000 000
2000 tilinpäätös	32 814 053 251
1999 tilinpäätös	20 738 444 146